

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.09.2017 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Близко 60-70% от стоките в хипермаркетите са от български доставчици

За десет години навлизането на търговските вериги увеличава заетостта на търговията на дребно с 12%, показва проучване на Института за пазарна икономика

Стоките от български доставчици съставляват приблизително 60-70% от общия обем на изделията, продавани в магазините на търговските вериги.

Това е един от изводите в изследването "Видимите и невидимите ефекти от навлизането на модерната търговия в България: факти срещу митове" на Института за пазарна икономика (ИПИ).

Принос

Търговските вериги извършват сериозни инвестиции в страната - към края на 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в търговията на дребно са 2,6 млрд. лева, или 5,8% от общите ПЧИ с натрупване към този момент, сочи проучването, предоставено на Investor.bg.

В него се посочва, че един от митовете около модерните търговски формати е този за масовите фалити на малки магазини и загуба на работни места.

Статистиката показва, че между 2005 г. и 2015 г. заетите в търговията на дребно нарастват с около 12%. Този ръст показва, че навлизането на модерните търговски формати на практика води до нетно увеличение на заетостта в сектора, коментират от ИПИ.

В института посочват и факт, който разбива друг мит, че навлизането на модерната търговия изтласква традиционните търговци от пазара. Фирмите с над 250 заети държат едва 26% от търговията на дребно, пише в анализа на ИПИ.

От института анализират и друг факт, според който търговските вериги предлагат чувствително по-високи заплати на своите служители в сравнение със заетите в малките фирми.

Средната брутна месечна заплата в супермаркетите през 2015 г. е била 976 лева, или над два пъти по-висока от тази в най-малките предприятия с до девет заети (449 лева), констатира експертите на института.

Според тях трудът в най-големите фирми в сектора е и много по-производителен. За пример от ИПИ дават средната годишна добавена стойност на един служител в хипермаркетите – 22,2 хил. лева, докато при малките фирми тя е едва 5,1 хил. лева.

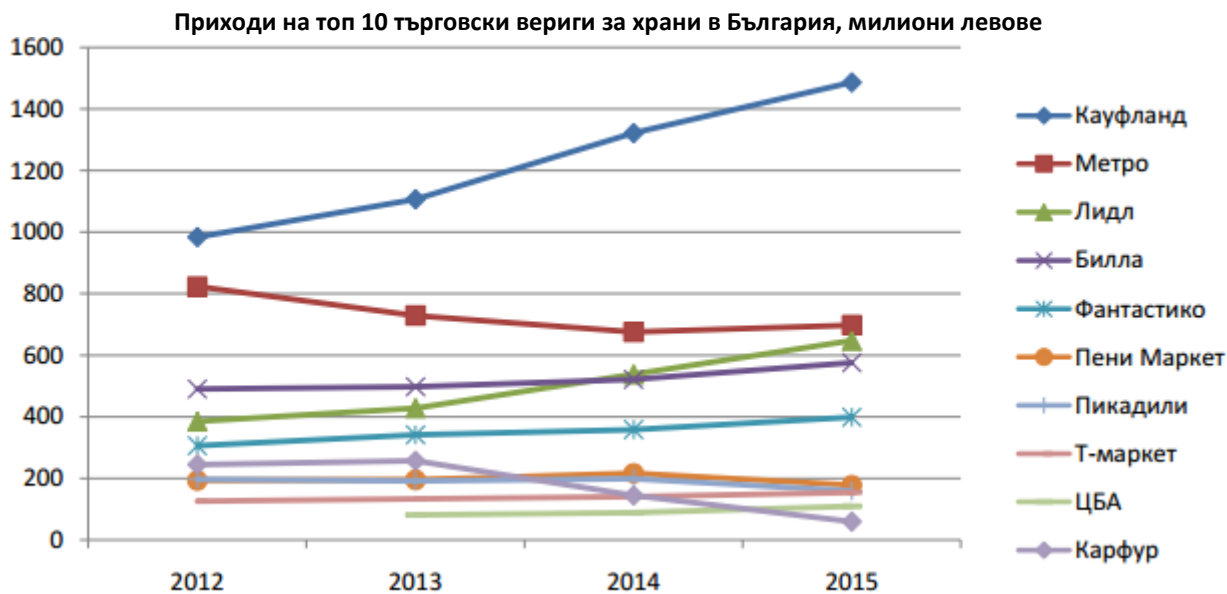
Десетте най-големи търговски вериги за храни в България, 2015 г.

Фирма	Собственик	Открита	Националност	Обекти към края на 2015 г.*	Приходи (лева)
Кауфланд	Shwarz Group	2003	Германия	55 (47)	1,487 млн.
Метро Кеш енд Кери	Metro	1999	Германия	15 (15)	696 млн.
Лидл	Shwarz Group	2010	Германия	79 (72)	646 млн.
Билла България	REWE Group	1999	Германия	100 (91)	575 млн.
Карфур	CMB	2008	Франция	13 (22)	55 млн.
Фантастико	Валери Николов	1991	България	38 (36)	398 млн.
Пени маркет	REWE Group	2009	Германия	0 (49)	178 млн.
Пикадили	AP Mart	1994	България	21 (54)	158 млн.
Т-Маркет	Maxima Group	2005	Литва	47 (44)	155 млн.
ЦБА	ЦБА	2003	България	204 (197)	109 млн.

Източник: Euromonitor, Капитал, данните за приходите са превалутирани от щатски долари по среден курс за 2016 г. от 1,76 лева за долар. *Данните в скоби са за 2014 г.

В ИПИ са категорични, че модерната търговия влияе положително за изсветляване на икономиката, защото големите търговски вериги помагат за повишаването на събираемостта на данъците, деклариране на сделките с бързооборотни стоки и спазване на трудовото и осигурителното право.

В изследването се посочва, че през 2015 г. търговските вериги са внесли ДДС на стойност около 1,4 млрд. лева и данъци върху труда на стойност около 170 млн. лева.

Източник: Euromonitor, цитирани в Retail Market Update 2016, USDA Foreign agricultural service

Повечето модерни търговски формати изграждат дългосрочни отношения с местни доставчици - фермери, млеко- и месопереработватели и др., като им помагат да внедрят европейски и международни стандарти и да излязат на външния пазар. По този начин положителните ефекти върху българските производители от работата им с модерните търговски формати се простират далеч отвъд пласмента - съкращаване на веригите на предлагане чрез елиминиране на прекупвачите, повишаване на конкурентоспособността, въвеждане на високи стандарти за качество и директни инвестиции в производство, е друг извод, който се налага в анализа на ИПИ.

Източник: GfK, European Retail in 2016

Търговските вериги влияят на социалната среда в страната. Част от тях предлагат курсове и специализации и участват в пилотни програми за дуално образование. От значение е и обвързването им с различни каузи - от опазването на околната среда и културното наследство, през различни програми за дарителство до финансиране на инициативи на гражданското общество, се отбелязва в проучването.

Тенденции

В анализа се посочва, че през последното десетилетие броят на обектите и оборотът на фирмите за модерна търговия в България расте. Въпреки това тази тенденция няма почти никакъв ефект върху традиционната търговия, твърдят от института.

Сравнението на годишния темп на растеж (CAGR) на продажбите в отделните сегменти в търговията на дребно потвърждава извода, че в страната понастоящем най-бурно се развива сегментът на дискаунтьрите (25% ръст между 2010 и 2015 г.), следвани от независимите магазини-бензиностанции (8,4%) и хипермаркетите (7,8%).

Спад има само при независимите малки хранителни магазини (-1,9%), но той е относително малък. Прави впечатление ръстът (2,8%) при специализираните магазини за храни/напитки/тютюневи изделия, причина за който най-вероятно е появата на няколко вериги малки магазини за цигари и алкохол – Лафка (с над 1000 магазина в цялата страна), Relay, One Minute и други по-малки вериги. И тук няма видими доказателства за „игра с нулев резултат“ - ръстът при модерната търговия не е за сметка на традиционната, показва изследването.

Според анализа оборотите в традиционната търговия остават непроменени между 2012 г. и 2015 г., а при специализираните магазини дори се наблюдава ръст.

През 2015 г. делът на фирмите с над 250 заети (които до голяма степен се припокриват с модерните търговски формати) в търговията на дребно е 26%. Останалата част от пазара продължава да се държи от фирмите в традиционната търговия, пресмятат в ИПИ.

Проучването установява, че навлизането на модерната търговия е пряко свързано с нарастването на броя предлагани продукти в различните ценови категории, както във веригите, така и в малките магазини, което води до по-голям избор за потребителите.

Докладът установява и връзка между развитието на модерната търговия и иновациите в търговския сектор, въпреки че тази тенденция се е забавила значително през последните години.

Прогнози

От ИПИ се позовават на най-новия доклад на GfK за развитието на търговския сектор в ЕС за миналата година, в който се отчита ръст както на покупателната способност на европейските потребители, така и на приходите на модерните търговски формати.

България (освен София) обаче остава сред частите на Европа с най-ниска покупателна способност.

Според друго проучване на GfK за нагласите на потребителите от 2016 г. се разбира, че потребителското доверие в страната е достигнало най-високото си ниво от 2007 г. насам, но за сметка на това потребителите пазаруват все по-рядко, но в по-големи обеми.

✓ България и Гърция започват работа по жп коридор, който ще свърже няколко пристанища

На 6 септември ще се подпише меморандум между двете страни, подобен проект може да се финансира по плана "Юнкер" според транспортния министър Ивайло Московски

България и Гърция ще подпишат меморандум на 6 септември в гръцкия град Кавала, с който ще стартират дейности по обособяването на транспортен коридор "Sea2Sea". Това каза на пресконференция министърът на транспорта Ивайло Московски.

"Целта е интегрираност, свързаност, развитие на индустрията по протежението на този коридор", каза министър Московски.

Той уточни, че транспортният коридор е комбинация на железопътна и пристанищна инфраструктура.

Коридорът ще свърже пристанищата Солун, Кавала и Александруполис чрез железопътна връзка през Свиленград с българските пристанища Бургас и Варна и дунавското пристанище Русе.

Индикативната стойност на проекта в българския участък е 1,070 млрд. евро, като транспортните съоръжения трябва бъдат изградени за около 10 години.

Московски уточни, че анализите за норми на възвращаемост и трафик ще бъдат правени съвместно от двете държави.

Обсъждат се вариантите и начините за финансиране на проекта.

"Проектът би могъл да намери интерес сред значителна част инвеститори, да бъде финансиран по плана "Юнкер", или да провокира интереса на Европейската инвестиционна банка и другите големи банки", поясни транспортният министър.

По думите му проектът създава алтернатива, не отнема възможността на другите транспортни трасета, по никакъв начин няма да намали и развитието на коридор №8 или на някой друг.

[В. Стандарт](#)

✓ Всяка 4-та по-голяма фирма продава онлайн

Информационните технологии навлизат с голяма скорост както в ежедневието ни, така и в бизнеса. Присъствието в интернет вече не се разглежда от компаниите като екстра или като алтернативен канал за продажби. Мрежата се превръща в задължителен фактор не само за увеличаване на сделките, а дори и за запазване на позициите на твърде конкурентния пазар. Иновациите са основният фактор, чрез който една компания може да се изстреля пред останалите в бранша.

Резултатите от проведено изследване на Националния статистически институт сред предприятията с 10 и повече заети лица показват, че 93,7% от тях използват компютри, като при големите предприятия с над 250 работници относителният дял достига 100%.

Повече от половината от фирмите (50,7%) разполагат със собствен уебсайт, като най-голям е техният дял при компаниите с над 250 души персонал (86,3%). На своя уебсайт предприятията основно предоставят информация за предлаганите стоки и услуги (81,4%), поставят връзка или препратка към профила си в социална медия (31,1%), предлагат възможност за онлайн поръчки или резервации на стоки или услуги (25,9%). Оказва се, че всяка четвърта фирма с над 10 души персонал продава в интернет. Присъстващите в мрежата компании много бързо се увеличават. Причината за това е, че интернет търговията е основна предпоставка за намаляване на разходите, за разрастване на пазара и оптимизиране на бизнес процесите. Данните от проведеното наскоро изследване показват, че преди година едва 8,6% от предприятията са продавали своите продукти и услуги онлайн. Оказва се, че само за година делът на компаниите, които продават в интернет, се е утроил. Голяма част от фирмите, които предлагат онлайн продажби (40%), дават на клиентите възможност да плащат покупките си онлайн с кредитна или дебитна карта, директен дебит или чрез система за електронни разплащания.

Най-много продажби онлайн са осъществени към крайни клиенти (74,2%), но немалко фирми предлагат своите продукти и услуги на други предприятия или на държавни институции (57,6%).

Бизнесът обаче среща сериозни пречки пред осъществяването на електронната търговия, тъй като при голяма част от предприятията продуктите или услугите не са подходящи за продажба по интернет (60,8%), а 26,9% считат, че разходите по внедряване на уеб продажби биха били прекалено високи в сравнение с ползите. През 2015 г. 10,7% от предприятията са осъществили покупки онлайн, като най-активни при използването на електронна търговия за подобряване на своя

бизнес са големите предприятия /22,1%/ от които извършват онлайн покупки, а 17,4% продават стоки или услуги по мрежата. Само за година картината сериозно се е променила, което показва с какви бързи темпове се развива онлайн бизнесът.

Проведеното наскоро изследване на НСИ сред фирмите с над 10 души персонал показва, че почти една трета от предприятията (31,7%) използват различни видове социални медии, за да развият дейността си и да разширяват своето интернет присъствие. Най-популярни са социалните мрежи (Facebook, LinkedIn, Google+), в които 45,9% от предприятията с над 250 работници поддържат свой профил (при 38% година по-рано). Големите компании са най-активни и при използването на уебсайтове за споделяне на мултимедия (VBox7, YouTube, Flickr, Picassa, SlideShare и др.) с дял от 18,4%, докато при малките предприятия с 10-49 заети лица относителният дял е едва 7,3%.

Най-активно налагат своето присъствие в мрежата предприятията от секторите „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ (88,4%) и „Професионални дейности и научни изследвания“ (73,2%), а най-малко се възползват от тази възможност предприятията от сектор „Транспорт, складиране и пощи“ - 37%.

✓ **Време е да се отрици масовата газификация**

През зимния период на годината в България винаги се усеща напрежение сред хората, произтичащо от дисбаланса ниски доходи (заплата, пенсия, помощи) - високи разходи за текуща издръжка. Огромна част от домакинствата нямат алтернатива за отопление освен електричеството. Това довежда до недоволство от високите сметки за ел. енергия през зимата. В енергийната стратегия има заложили приоритети за газифициране на домакинствата, но за да се промени числото на газифицираните домакинства в България от 3% спрямо 50% за ЕС, трябва да се изведат на преден план изпълнението на политиките за газифициране, обвързани със социално-икономическото развитие по регионите в страната. В политическите програми също има заложили приоритети за дългосрочни политики и икономически просперитет. Основните цели са дефинирани през 2011 г. в Националната енергийна стратегия до 2030 г. Тази стратегия определя краткосрочни, средносрочни и дългосрочни национални цели, които са част от общоевропейските цели и имат правнообвързващи преспективи за развитие в газовия сектор у нас.

По отношение на вътрешния пазар на природен газ и развитието на битовата газификация в страната е необходимо:

1. До 2020 г. минимум 30% от домакинствата да имат достъп до газоразпределителната мрежа.
2. Разработване на целеполагащ документ, отговарящ на изискванията на отрасловата стратегия и да се определи средногодишен темп на нарастване. Този документ следва да се приложи към разработването на нова Енергийна стратегия с хоризонт до 2050г.
3. Трябва да се даде избор на домакинства дали да използват твърдо гориво, което увеличава фините прахови частици, или природен газ, който ги намалява защото има 100% изгаряне.
4. Увеличение на пазарния дял. Колкото повече се бави газифицирането, толкова повече губят българските домакинства, а държавата като автор на политики трябва да следи и регулира баланса между търсене и предлагане на пазара.
5. Тези, които се присъединят към мрежата, да се облекчат чрез заплащане на по-ниски данъци, а тези, които искат да се включат, а нямат възможност, да се обвържат с пенсионните фондове.

Газифицирането е нужно на обществото и е от социално-обществен интерес.

Потребителите на природен газ не се интересуват откъде той се доставя, а да им бъде икономически изгоден. Природният газ е най-атрактивната алтернатива за бита и е въпрос на време за промяна.

Природният газ няма да направи българите богати, но със сигурност ще намали разходите им. Притесненията от надписани сметки в общите части на жилищни сгради ще изчезнат, защото колкото изхарчи човек - толкова ще плаща.

За изчисляване на точната консумацията на природен газ в едно жилище трябва да се изчисли върховата консумация, тъй като не съществува теоретичен модел, който да определя точната консумация на синьо гориво и може да се пресметне в киловатчас.

Един кВтч електроенергия за битови нужди сега струва 0.18 лв., докато 1 кВтч енергия, получена от природен газ, струва 0.08 лева.

Разликата е 0.10 лв., или 2.25 пъти! Това показва, че синьото гориво е евтин и необходим заместител на електроенергията за бита.

Природният газ е решение за над 6 млн. поляци. В Холандия той е навлязъл в почти 100% от домакинствата и предприятията, в Италия 75%, а в Чехия 90% от домакинствата са газифицирани.

Една нарастваща тенденция е използването на природен газ в автомобилния транспорт, която спомага за намаляване на парниковите газове.

България има шанс да заеме лидерска позиция на Балканите поради благоприятното местоположение и бъдещия газов хъб "Балкан". Още повече, че битовата газификация е сред приоритетите в енергийното законодателство на ЕС.

Съседната на България Турция например вече се превърна в една от най-бързо развиващите се пазари на енергия в света.

Турция внася 99% от природния газ, от който произвежда и 37,8% от електроенергията си

Турция консумира близо 48 млрд. куб. м. синьо гориво, като само в Истанбул има над 2 млн. битови абонати.

Самото производство на електроенергия с паро-газови турбини има своите предимства: Намаляване на вредните емисии; Висока ефективност на производството на ел.енергия; Възможност за комбинирано производство.

Показателите на Световната банката за благоприятна бизнес среда на страните от Балканския полуостров поставят Румъния на 36-то място, България на 39-то, Сърбия на 47-мо, Гърция на 61-во и въпреки икономическия подем и непосредствената близост до световните газови резерви, Турция остава на 69-та позиция!

Тези показатели се следят от инвеститори в световен мащаб. Съчетано с една силна държавна политика за газифициране, България ще се изкачи от сегашната си позиция и неминуемо ще привлече инвеститорски интерес. Наложително е

държавата като регулатор да създаде условия за благоприятна бизнес среда, за спокоен икономически живот на пазарните субекти, защото свободната конкуренция дисциплинира и е двигател на прогреса.

Общественият интерес от газифициране засяга потребностите на българските граждани.

Социалните помощи, които се дават за въглища и дърва, са съпътствани от корупционни практики, а с природния газ няма как да се спекулира.

Не бива да се забравя, че газификацията не може да се развива без активното участие на държавата. Ако газифицирането на бизнеса се задвижи с бързи темпове, ще се открият нови работни места, което ще доведе до навлизане на чуждестранни инвеститори и откриване на нови производства в газифицираните райони.

Една масова газификация за бита и индустрията ще доведе до повишаване на конкурентноспособността на българските стоки на европейските пазари. Не бива да се забравя и че цената на електричеството ще расте.

Капитал

✓ Концентрацията на производителите на ток се засилва

Сделките по свободно договорени цени изпреварват тези по регулирани

Производството на електроенергия продължава да е силно концентрирано в три основни играча, което води до ограничена конкуренция на пазара. Това показват данните от годишния доклад на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) до Европейската комисия. Според тях в периода 2010 – 2016 г. делът на произведената енергия от държавните АЕЦ "Козлодуй", ТЕЦ "Марица-изток 2" и Националната електрическа компания със своите водноелектрически централи се е увеличил от 80 до 85%. Концентрацията на инсталираните мощности в трите дружества също се е увеличила от 72 на 77% за същия период, показват още данните.

Доминанцията на трите държавни компании в производството на енергия не е изненада, като се има предвид, че това са така наречените базови мощности, на които страната разчита почти изцяло, за да задоволи нуждите за електроенергия. Липсата на конкуренция в предлагането на свободния пазар обаче е пречка, смятат търговци на електроенергия. "До момента този въпрос не само, че не е поставен, но дори не е и дискутиран като пречка в която и да било политическа програма", коментира Иванка Диловска от Института за енергиен мениджмънт.

От друга страна, излизането на двете американски централи - ТЕЦ "AES Гълъбово" и ТЕЦ "КонтурГлобал Марица-изток 3", както и на централите за възобновяема енергия на свободния пазар би увеличило конкуренцията на предлагане.

От Европейската комисия все пак задължиха България да създаде енергийна борса, на която трите производителя да продават част от енергията си, в замяна на което наказателната процедура срещу страната ни за пазар на ток беше прекратена. Това обаче е временно решение, което дори да продължи да се прилага след договорения 5-годишен срок с ЕК, е административна намеса, която създава квазипазар, посочи още Диловска.

Ръст на продажбите на свободния пазар

На пазара на дребно на електроенергия все още доминиращо положение имат трите доставчика - ЧЕЗ, ЕВН и "Енерго-про", които според данните в доклада имат общ пазарен дял от 99.97%. Това определя пазара на дребно за битови клиенти като регулиран с начални стъпки на либерализация, се посочва в доклад на регулатора. Процесът на смяна на доставчик и преминаване от регулиран на свободен пазар на битови клиенти реално започва през 2015 г., а през 2016 г. броят на битовите клиенти, сменили доставчика си, е 983.

През 2016 г. на пазара на дребно на битови клиенти навлизат и 13 нови търговеца, което е "предпоставка за реално развитие на конкурентен пазар през следващите години", става ясно от документа.

През миналата година лиценз за търговия са получили общо 25 нови дружества, с което общият брой на лицензираните търговци е 169, което представлява ръст от 17.4%.

Данните в доклада на КЕВР показват и ръст от 26.3% на общите количества, търгувани на свободния пазар в страната, което представлява 53% от вътрешното потребление. Това се дължи най-вече на стопанските потребители, при които се наблюдава все по-голямо движение към свободния пазар.

Какво става с пазара на газ

Либерализацията в сектора на природния газ също е несъществена и през 2016 г. държавният газов търговец "Булгаргаз" дори увеличава пазарния си дял до 98%, което е ръст от 9 процентни пункта в сравнение с предходната година, показват данните на КЕВР. Това може да се обясни с факта, че от началото на 2016 г. газоразпределителната компания "Овергаз" също започна да купува газ от "Булгаргаз", след като руската "Газпром" спря доставките за частното дружество, в което има дял.

Така въпреки възможностите за виртуални сделки, които съществуват от средата на миналата година, търговията с газ по свободно договорени цени се смалява до 2% при 11% година по-рано.

В.Класа

✓ Всеки пети българин няма адекватен достъп до системата на здравеопазване

Здравноосигурените хора се увеличават със 74 хиляди през 2016 г. и вече са 1.4 милиона.

Докато здравната система в България на практика се крепи от доплащанията от джоба на пациента, в отчета си за 2016 г. Националната здравноосигурителна каса отбелязва минимален излишък от 1.6 млн.лв. при 3.3 млрд.лв разходи. През миналата година НЗОК също имаше излишък от 7.3 млн.лв., на фона на високата задължнялост на болниците, особено държавните и общински, поддържащи спешни центрове "на загуба".

От отчета става ясно, че през 2016 г. неосигурените лица са се увеличили с 1.1 процентни пункта и вече са 18.8% от населението или близо 1.4 милиона души. Това са лица, които са задължени да плащат сами здравните си осигуровки, но нямат възможност да го правят. НАП твърди, че повече от половината от тези хора реално са в чужбина, но нямаме реална информация относно техния брой. Това, че дадено лице е с прекъснати здравноосигурителни права не означава, че то не е плащало вноски. Може да си давал своя дял за здравната система в продължение на 10 или 40 години, но ако не можеш да плащаш в продължение на само 3 месеца, здравните заведения се затварят за теб.

Вместо да потърси механизми да намали броя на лицата, лишени от достъп до здравна грижа, държавата по всичко личи полага усилия в точно обратната посока. От началото на година тя повиши здравната вноска на самоосигуряващите се лица с 8.7%, в това число и продължително безработните, които не получават никакви обезщетения за безработица.

Неосигурените лица на практика не могат да бъдат напълно лишени от здравна помощ, защото това би било нецивилизовано – те нямат достъп само до по-смислените и евтини форми на грижата за здравето, а именно превенцията и профилактиката. Те не посещават лекари за регулярни прегледи, тъй като “на частно” те биха стрували повече от самите вноски. Освен това неосигурените отлагат лечението си, докато то не стане абсолютно наложително и съответно значително по-скъпо.

В най-лошия случай, те пренебрегват здравните си проблеми, докато опрат до системата на спешна помощ, която е единствената универсална безплатна здравна грижа в България, но само ако наистина случаят е на живот и смърт и засегнатият не би могъл да плати по никакъв начин. В такива случаи обаче цената се поема от болницата, а не от здравната каса, което е причината такива пациенти да не получават радушен прием, особено в частни болници, управлявани от фирми, чиято задача е да реализират печалба.

Причината през 2016 г. да има с 74 хил. повече неосигурени лица са и поредица мерки от страна на НАП. Както съобщава в.Сега, приходната агенция е приела промяна, според която за неосигурени се считат хора на граждански договор, които се осигуряват на сума под минималната работна заплата. Освен това са прекратени правата на работници, чиито работодатели не са обявили пред НАП, че договорите им са били прекратени. Въпреки че нямат вина за създалата се ситуация, част от тези работници ще се наложи да платят пропуснатите вноски накуп, ако изобщо могат да си го позволят. Независимо от намаления брой осигурени лица, приходите на НЗОК се увеличават с 5.5%, което се дължи на по-големия размер на вноските в резултат от ръста на доходите от работна заплата, който е двойно по-голям. Интересна е и структурата на разходите на касата, половината от които отиват за болничната помощ, а повече от 1/4 за лекарствени продукти, което още веднъж наемква, че здравната система се задейства прекалено късно за твърде много хора и превантивната грижа е оставена на личните възможности на пациента.

Същевременно, административната издръжка на НЗОК е едва 1.3%, което я прави най-ниската в ЕС. В съседна Румъния за това перо отиват 3.3% от здравните разходи (данни на Евростат за 2014 г.). На този фон е странно, че като основен приоритет в сферата на здравеопазването правителството поставя т.нар. демонополизация на здравната каса, която преди всичко ще доведе до допълнителни административни разходи.

[В. Сега](#)

✓ Съвет от юристи ще оценява предварително законопроектите в НС

Председателят на Народното събрание (НС) Димитър Главчев изпълни закана си да направи съвет по законодателството към парламента. Консултациите с водещи юристи за създаване на съвета са в ход. Целта ще е консултативният орган да прави предварителна оценка на законопроектите, които се внасят за разглеждане. Разговорите са на финалната права и сформирването на съвета предстои в близко бъдеще, съобщи Главчев по bTV. "Например Конституционният съд може да упражнява контрол върху това дали законодателството не противоречи на основния закон само постфактум - след приемането му и само при положение че бъде изрично сезиран", мотивира се шефът на парламента. Той припомни, че такива съвети е имало при председателството на Огнян Герджиков и на Михаил Миков.

Главчев ще е първият шеф от ГЕРБ, който ще създаде подобен съвет. В 44-ото събрание има по-малко от 30 юристи. При приемането на парламентарния правилник през април от БСП предложиха съществуването на съвета да бъде записано като задължително условие, но управляващите отхвърлиха идеята. Шефът на правната комисия Данаил Кирилов поясни, че включването на подобен орган в правилника ще сложи парламента "в рамки". Въпреки това Главчев се зарече да го създаде.

В събота Националният съвет на БСП реши също, че има нужда от правен съвет, който да работи в рамките му. Той ще се състои от 23-ма юристи, а председател ще е бившият депутат Янаки Стоилов. Предложението за сформирване на правния съвет бе направено от лидера на социалистите Корнелия Нинова.

[В. Монитор](#)

✓ 371 стопани искат помощи за да застраховат продукцията си

371 заявления на обща стойност 1,822 млн. лв. са постъпили в Държавен фонд „Земеделие“ от земеделски стопани, които искат подпомагане за да застраховат продукцията си, съобщиха от ведомството. До момента Фонд „Земеделие“ е изплатил 996 хил. лв. по 299 сключени договори.

Общо заявените площи за подпомагане по схемата са 9 345,78 хектара. От тях градините с овощни култури са 3 402,03 хектара, а със зеленчуци - 1 671,81 хектара. Застраховани са 2 756,54 хектара, засети с етерично маслени култури. Декларирани за подпомагане са и 1 515,40 хектара тютюн.

Целта на помощта е да се насърчат малки и средни предприятия, земеделски стопани, които отглеждат плодове, зеленчуци, етерично-маслени култури и тютюн за доброволно застраховане на селскостопанска продукция срещу природни бедствия и други неблагоприятни климатични събития, като се компенсират частично разходите за сключване на застрахователна полица. Максималният размер на подпомагането е до 65% от стойността на застрахователната премия, уточняват от фонда.

Земеделските стопани могат да се възползват от помощта за съфинансиране на застрахователните премии при застраховане на селскостопанска продукция до края на 2020 г., когато приключва периодът на действие на схемата.

Тази година фондът реши да увеличи сумата, с която могат да бъдат подпомагани стопаните от 1,5 млн. лева на 2,5 млн. лева. „С увеличението се дава възможност на по-голям брой земеделски стопани да се възползват от помощта“, категорични са от ДФЗ.

Срокът за представяне на застрахователни полици в отделите „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“ (ПСМП) на областните дирекции на ДФ „Земеделие“ е до 29 септември. Крайният срок за сключване на договорите с Фонда и изплащането на средствата е до 15 декември 2017 г.

Sinor.bg

✓ Тенденцията за ръст на изкупните цени на млякото в ЕС се запази и през юли

Произведените количества също нарастват на годишна база

Средната изкупна цена на суровото мляко от преработвателните компании в Европейския съюз през юли е нараснала с 33,55% спрямо същия месец на миналата година и с 4,45% спрямо юни, достигайки 35,19 евро за 100 килограма без ДДС, обявиха от Асоциацията на европейските млекопроизводители, цитирани от електронното издание DairyNews. От организацията уточняват, че цената е за мляко с 4,2% масленост и 3,4% съдържание на протеин.

През юли почти всички преработвателни компании в ЕС повишиха изкупните цени на суровото мляко с изключение на италианската Granorolo, която и без това държи най-високото ниво в ЕС (38,77 евро за 100 килограма) и бе оставена без промяна спрямо юни. Най-голям относителен месечен ръст е отчетен при френския млечен гигант Lactalis – с 9,76% до 33,85 евро за 100 килограма, но дори при това положение тя остава сред най-ниските в бранша. Най-ниска сред големите компании в ЕС е цената на британската Dairy Crest – 30,13 евро за 100 килограма при ръст от 3,72% на месечна база.

Заради повишаването на изкупните цени на млякото обаче представители на бранша са притеснени от рекордните цени на маслото в ЕС през тази година, които могат да доведат до ново дестабилизиране на пазара.

Трябва да се отбележи също, че производството на мляко в ЕС расте, а анализаторите на пазара очакват през 2017 г. в общността да бъдат произведени с 1 млн. тона мляко повече, отколкото през миналата година. Данни на европейската статистическа агенция Eurostat сочат, че количествата мляко, насочени към преработка в ЕС през юни, са намалели с 5,44% спрямо май, но са нараснали с 1,85% спрямо юни 2016 г., достигайки 13,422 млн. тона.

econ.bg

✓ Златото поскъпна рязко след ядрения опит на Пхеня

Геополитическите рискове увеличават търсенето на активи убежища, каквото е златото

Цената на златото се повиши до около едногодишен връх в понеделник, след като Северна Корея обяви, че е направила ядрен опит с водородна бомба през уикенда, съобщи Investing.com.

Геополитическите рискове увеличават търсенето на активи убежища, каквото е златото.

Фючърсите върху златото на платформата Comex в Ню Йорк поскъпват с 11,90 долара (около 0,9%) до 1 342,30 долара. По-рано златото поскъпна до 1 343,50 долара – най-високото ниво от 27 септември 2016 г.

В неделя Северна Корея проведе шестия си и най-мошен ядрен тест и според режима в Пхеня това е било успешно детониране на сложна водородна бомба.

Money.bg

✓ Цената на бензина в САЩ спадна с над 5%

Американският петрол WTI във вторник поскъпва заради очакване за повишено търсене на суровината след като се възстанови работата на преработвателните мощности в САЩ, засегнати от урагана "Харви". От друга страна бензинът поетинява значително последните няколко дни.

Цената на фючърсите за WTI за октомври на електронните търговия на Нюйоркската стокова борса (NYMEX) днес сутринта се увеличава със 17 цента (0,36%) - до \$47,46 за барел. Вчера основните търгове на NYMEX не се провеждаха заради почивния ден в страната - Денят на труда.

В същото време Brent продължава да поетинява. Стойността на ноемврийските фючърси за този сорт на лондонската борса ICE Futures спадна с \$0,13 (0,25%) - до \$52,21 за барел. При закриването на пазара в понеделник котировките за Brent бяха спаднали с 41 цента (0,78%) - до \$52,34 за барел.

Участниците на пазара разчитат, че американските преработвателни заводи, спрели работа заради "Харви", постепенно ще възстановят дейността си тази седмица. Това ще доведе до търсене на суровината и ще намали опасенията на инвеститорите заради прекаленото много нефт в хранилищата, пише MarketWatch.

Според данните на S&P Global Platts, към 3 септември в САЩ са били спрели дейността си предприятия с дневна преработка на петрол 2,3 млн. барела, което съответства на 13% от всички преработващи мощности в страната.

Фючърсите за бензин с доставка през октомври поевтиняха до минимално за седмица равнище от \$1,6579 за галон. Понижението в цената на тези контракти от петък насам достигна 5,2%.

Profit.bg

✓ **Оборотът на БФБ се вдигна**

Седмицата започна със спад за SOFIX, който загуби 0.65% вчера, падайки до ниво от 705.70 пункта.

През изминалите две седмици, основният индекс на БФБ-София записа едва 2 зелени сесии, сривайки се от 730.90 пункта до настоящото си ниво.

Деният бе червен и за BGBX40, който намалю с 0.39% до 134.85 пункта. На другия полюс се оказаха индикаторите BGREIT и BGTR30, които записаха ръст от 0.61% и 0.46% до съответно 116.16 и 557.94 пункта.

Дневният оборот на регулиран пазар на БФБ-София достигна до 2.832 млн. лева.

Близо 60% или 1.69 млн. лева от дневния оборот на борсата се дължат на силна търговия с акциите на Еврохолд България, която намери своя пик в края на днешната сесия. Инвеститорите прехвърлиха общо 1 295 359 лота при 40 трансакции през деня, като по-голямата част от акциите бяха изтъргувани в последните минути на сесията. Акциите на Еврохолд България поскъпнаха с 4.25%, затваряйки на цена от 1.300 лева за брой. През миналата седмица стана ясно, че компанията ще свика Общо събрание на акционерите, на което ще се гласува увеличаване на капитала на дружеството посредством публично предлагане на 40 336 250 нови, обикновени, поимени, безналични акции, с право на глас. Предвижда се капиталът на Еврохолд България да бъде увеличен от 161 345 000 лева на 201 681 250 лева. Капиталът на дружеството ще бъде увеличен, само ако бъдат записани и напълно заплатени най-малко 20 168 125 броя акции, представляващи 50% от предложените акции.

Най-търгуваната позиция бе тази на Софарма. Инвеститорите прехвърлиха 24 640 лота при 43 сделки, реализирайки оборот от 115 хил. лева. Книжата на фармацевтичната компания поевтиняват с 2.11% до 4.650 лева за лот.

34 сделки за общо 13 765 лота от емисията на ТБ Първа Инвестиционна Банка, записаха оборот от 73 хил. лева. Дяловете на търговската банка поскъпнаха с 4.81% до 5.450 лева за лот. От началото на годината акциите на Първа Инвестиционна Банка се представят отлично, отчитайки ръст в цената си от 62.69%.

Най-поскъпналата позиция бе тази на ЗД Евроинс, добавяйки 8.25% до 1.299 лева за лот.

Сред компаниите, чиито акции записаха зелена сесия попадат Синергон Холдинг (+6.31% до 1.297 лева за брой), Трейс груп холд (+3.16% до 4.900 лева за лот), Българска фондова борса-София (+1.58% до 5.130 лева за брой) и Сирма Груп Холдинг (+0.17% до 1.153 лева за брой).

✓ **Азиатските акции заеха отбранителна позиция**

Азиатските акции са в отбранителна позиция - на фона на случващото се около Северна Корея, но очакванията, че Пекин ще запази подкрепата за своята икономика, преди предстоящия ключов конгрес на партията, дадоха тласък на китайските акции и цените на медта.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI бележи повишение от 0.1% за деня, благодарение на ръста при китайските акции, въпреки че много пазари бяха на червено.

Японският индекс Nikkei падна с 0.5%, докато мини фючърсите на щатския S&P500 продължиха с понижението от вчера, след ядрения тест на Пхеняп през уикенда. За последно бяха на ниво от 2 466 пункта, или с 0.3% под нивото на затваряне от петък.

Щатските пазари бяха затворени вчера заради празник.

Ескалиралото геополитическо напрежение кара много от инвеститорите да бъдат предпазливи.

Опасенията около Северна Корея запазиха търсенето на активите убежища, като златото поскъпна с 0.15%, до 1 336 долара за тройунция, след като преди това достигна 11-месечен връх от 1 339.8 долара за тройунция в понеделник.

На валутния пазар йената, която обикновено поскъпва в такива ситуации, добави 0.4% към стойността си, до 109.32 йени за долар и се търгуваше близо до достигнатия вчера връх от 109.22 йени.

Евроото запази крехкия си ръст от вчера и се разменяше срещу 1.1896 долара.

Китайският юан поскъпна до близо 16-месечен връх от 6.515 спрямо долара и бележи повишение от 2.0% за по-малко от две седмици, което е значителен ръст при тази валутна двойка.

Основният индекс на Шанхайската борса също се повиши до най-високото си ниво от януари 2016 г., което се дължи на солидния икономически растеж в Китай в последните месеци и на очакванията, че Пекин няма да толерира икономически смущения преди конгреса на Комунистическата партия в средата на октомври.

Тези очаквания помогнаха и за ръста на цената на петрола до близо тримесечен максимум от 6 944.5 долара за тон. За последно цената бе на ниво от 6.933 долара, отбелязвайки повишение от 0.2% за деня.

Цените на стоманата и желязото скочиха в последните седмици.

Според някои анализатори обаче прибирането на печалби при тези метали може да започне скоро.

Цените на петрола в САЩ нараснаха, докато тази на бензина падна до нивата им отпреди урагана Харви, след като петролните рафинерии и петролопроводни в САЩ бавно започнаха да възстановяват работата си.

Фючърсите на щатския лек суров петрол поскъпнаха с 0.2%, до 47.38 долара за барел.

Фючърсите на бензина поевтиняха с 4.0% от последното си затваряне до 1.68 долара за галон, след като на 31 август бяха достигнали 2.17 долара.

Биткойнът отстъпи от достигнатия в събота връх от 4 979.9 долара, до 4 131 долара, след като вчера Китай забрани практиката на набиране на средства чрез ICO (Initial Coin Offering).